

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (Descriptive Correlational Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปัจจัยที่เลือกสรรประกอบด้วย ภาวะสุขภาพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การได้รับการพัฒนาความรู้ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดเป็นลำดับต่อไป

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในคลินิกเบาหวานในโรงพยาบาลเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เก็บข้อมูลระหว่าง เดือนมกราคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2554 มีทั้งสิ้น 178 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ แบบประจำ จำนวน 97 คน และมีการหมุนเวียนเป็นประจำในวันที่มีคลินิกเบาหวานแบบเต็มวัน จำนวน 81 คน โดยพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในคลินิกเบาหวานแบบประจำ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ณ คลินิกเบาหวาน เป็นประจำโดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้บริการผู้เป็นเบาหวาน ส่วนพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในคลินิกเบาหวานแบบหมุนเวียนหมายถึง พยาบาลวิชาชีพแผนกอื่นหรือในแผนกงานผู้ป่วยนอกที่ไม่ได้อยู่ประจำคลินิกเบาหวาน แต่ได้รับมอบหมายให้มาช่วยให้บริการในคลินิกเบาหวานทุกวันที่มีการเปิดให้บริการแก่ผู้เป็นเบาหวาน โดยเป็นพยาบาลคนเดิมที่มาจากแผนกอื่น

พยาบาลคลินิกเบาหวานมีหน้าที่รับผิดชอบงานในคลินิกเบาหวาน เกี่ยวกับการจัดบริการที่คลินิกเบาหวาน มีหน้าที่ให้ความรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลตนเอง หรือให้คำแนะนำแก่ผู้เป็นเบาหวานที่เข้ารับบริการในคลินิกเบาหวาน ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีงบประมาณ 2553 ซึ่งมี 7 จังหวัด 64 โรงพยาบาล จำแนกเป็นโรงพยาบาล 3 ระดับ ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ดังนี้

โรงพยาบาลศูนย์	4 แห่ง	มีพยาบาลคลินิกเบาหวานจำนวน	14 คน
โรงพยาบาลทั่วไป	4 แห่ง	มีพยาบาลคลินิกเบาหวานจำนวน	21 คน
โรงพยาบาลชุมชน	50 แห่ง	มีพยาบาลคลินิกเบาหวานจำนวน	143 คน
รวม	58 แห่ง	มีพยาบาลคลินิกเบาหวานจำนวน	178 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคตะวันออก ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน (Stratified Random Sampling) (ยูดี ภาษา และคณะ, 2543) มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1970 อ้างถึงใน ประคอง วรรณสุต, 2538) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 โดยใช้สูตรในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

$$= \frac{178}{1 + 178 (.0025)} = 123.18 = 123 \text{ คน}$$

เพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่ครบตามจำนวน จึงทำการรวบรวมข้อมูลให้เกินไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 (เดชวุธ นิตยสุทธิ, 2534) ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงมีจำนวนทั้งสิ้น 129 คน

2. กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

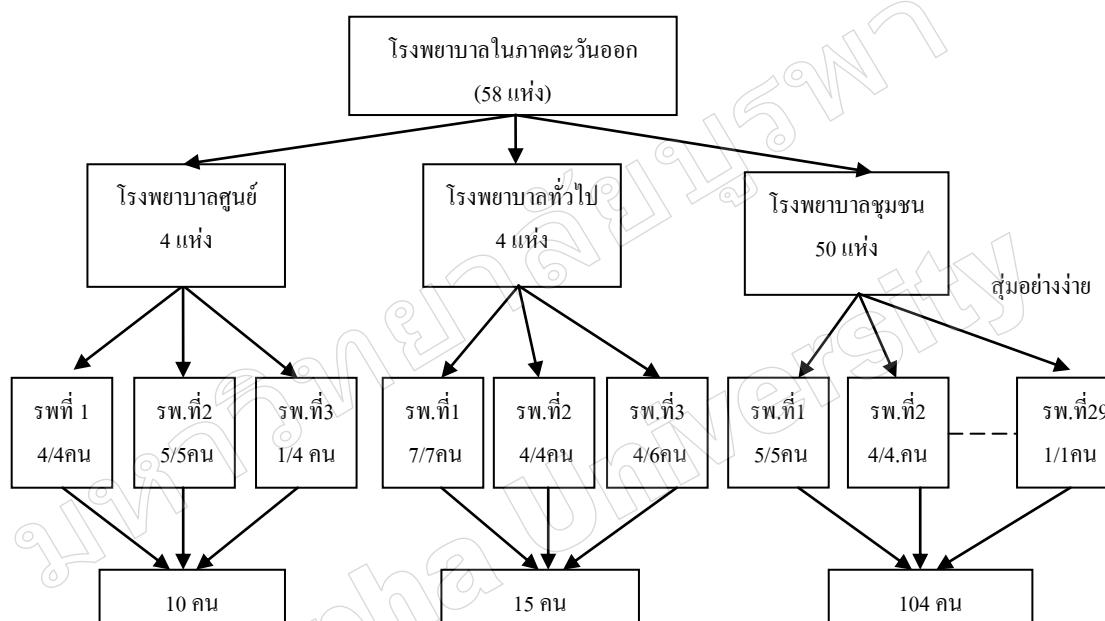
2.1 ปฏิบัติงานที่คลินิกเบาหวานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

2.2 ไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อหรือลาคลอดบุตร

3. ในภาคตะวันออกมีโรงพยาบาล 3 ระดับ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน นำประชากรในโรงพยาบาลทั้ง 3 กลุ่ม มาคำนวณหาอัตราส่วน ได้ดังนี้ 14: 21: 143 โดยคิดอัตราส่วนน้อยที่สุด คือ 14 คิดเป็น 1 ส่วน จะได้สัดส่วนดังนี้ 1: 1.5: 10.4 เมื่อแทนค่าแต่ละสัดส่วนด้วย 10 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้คำนวณไว้ ดังนี้

	จำนวน	ประชากร	อัตราส่วน	กลุ่มตัวอย่าง
โรงพยาบาลศูนย์	4	14	1	10
โรงพยาบาลทั่วไป	4	21	1.5	15
โรงพยาบาลชุมชน	50	143	10.4	104

4. ในโรงพยาบาลทั้ง 3 ระดับ ทำการสุ่มอย่างง่าย ได้โรงพยาบาลศูนย์ 3 แห่ง
โรงพยาบาลทั่วไป 3 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชน 29 แห่ง
5. จากนั้นนำโรงพยาบาลทั้ง 3 ระดับที่สุ่มได้ ทำการศึกษาพยาบาลคลินิกเบาหวานทุก
คนในโรงพยาบาล เรียงตามโรงพยาบาลที่ได้ทำการสุ่ม จนได้พยาบาลครบตามที่คำนวณไว้ (ดัง
ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 4 ฉบับ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น ประกอบด้วย คำถามข้อมูลทั่วไป การศึกษา รายได้ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ประสิทธิภาพการทำงานในคลินิก เบาหวาน โรคประจำตัว การได้รับการพัฒนาความรู้ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และจำนวนผู้รับบริการเฉลี่ยต่อวัน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ และเติมคำในช่องว่าง (ดูภาคผนวก ข)

2. แบบประเมินภาวะสุขภาพ ใช้ประเมินภาวะสุขภาพทั่วไปของพยาบาลคลินิก เบาหวานโดยใช้แบบสอบถาม SF_36 รุ่นที่ 2 ฉบับภาษาไทย โดย Jirarattanaphochai et al. (2005)

นำมาแปลเป็นภาษาไทย แบบสอบถามภาวะสุขภาพ แบ่งออกเป็น 8 มิติ ได้แก่ 1) การทำหน้าที่ด้านร่างกาย (Physical Function) จำนวน 10 ข้อ 2) ข้อจำกัดด้านสุขภาพกาย (Role Limitation due to Physical Problems) จำนวน 4 ข้อ 3) ความเจ็บปวดทางร่างกาย (Bodily Pain) จำนวน 2 ข้อ 4) สุขภาพทั่วไป (General Health Perceptions) จำนวน 5 ข้อ 5) พลังงาน (Energy/ Vitality) จำนวน 4 ข้อ 6) บทบาททางสังคม (Social function) จำนวน 2 ข้อ 7) ข้อจำกัดจากปัญหาทางอารมณ์ (Role Limitation due to Emotional Problem) จำนวน 3 ข้อ 8) สุขภาพจิต (Mental Health) จำนวน 5 ข้อ และคำถามเปรียบเทียบสุขภาพ (Reported Health Transition) จำนวน 1 ข้อ (ภาคผนวก ข) ผู้วิจัยได้นำมาปรับตัวเลือกให้มีมาตราประมาณค่าให้เท่ากับข้ออื่น ๆ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 จากเดิมมีตัวเลือก 3 ระดับ เพิ่มให้เป็น 5 ระดับ และ ข้อ 7 จากเดิมมีตัวเลือก 6 ระดับ ลดเหลือ 5 ระดับ เพื่อประโยชน์ทางการวิเคราะห์สถิติ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าคะแนนระหว่าง 1-5 ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ดี
- 4 คะแนน หมายถึง ก่อนข้างดี
- 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ลดลงเล็กน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง แย่มาก

คะแนนรวมของภาวะสุขภาพ นำมาคิดเป็น ร้อยละ และแปลผลดังนี้ (ประกอบกรรมสูตร, 2538)

- ร้อยละ 81 – 100 หมายถึง มีภาวะสุขภาพระดับดี
- ร้อยละ 61 – 80 หมายถึง มีภาวะสุขภาพระดับก่อนข้างดี
- ร้อยละ 41 – 60 หมายถึง มีภาวะสุขภาพระดับปานกลาง
- ร้อยละ 21 – 40 หมายถึง มีภาวะสุขภาพระดับก่อนข้างต่ำ
- ร้อยละ 1 – 20 หมายถึง มีภาวะสุขภาพระดับต่ำ

3. แบบประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ใช้ประเมินความรู้สึที่ดีใน

การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ สร้างโดยเบญจวรรณ เนื่องจันทน์ (2543) ผู้วิจัยได้นำมาปรับคำถามให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของพยาบาลคลินิกเบาหวาน และตัดข้อคำถามที่ไม่เกี่ยวข้องออก จำนวน 1 ข้อ เหลือจำนวน 46 ข้อ ประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสำเร็จของงาน จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านการยอมรับนับถือในผลงาน จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านความก้าวหน้า จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 5 ข้อ 5) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ จำนวน 5 ข้อ 6) ด้านนโยบายการบริหาร จำนวน 4 ข้อ 7) ด้านวิธีการบังคับบัญชา จำนวน 4 ข้อ 8) ด้านความสัมพันธ์กับ

ผู้ร่วมงาน จำนวน 3 ข้อ 9) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 5 ข้อ และ 10) ด้านเงินเดือน และผลประโยชน์เกี่ยวกับจำนวน 5 ข้อ (ภาคผนวก ข) ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าคะแนนระหว่าง 1-5 ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุดกับสถานการณ์ในข้อความนั้น

4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมากกับสถานการณ์ในข้อความนั้น

3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลางกับสถานการณ์ในข้อความนั้น

2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจเล็กน้อยกับสถานการณ์ในข้อความนั้น

1 คะแนน หมายถึง แทบไม่มีความพึงพอใจกับสถานการณ์ในข้อความนั้น

คะแนนรวมความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลคลินิกเบาหวาน นำมาคิดเป็น ร้อยละ และแปลผลดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538)

ร้อยละ 81-100 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ใน ระดับดี

ร้อยละ 61-80 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ใน ระดับค่อนข้างดี

ร้อยละ 41 - 60 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ใน ระดับปานกลาง

ร้อยละ 21-40 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ใน ระดับค่อนข้างต่ำ

ร้อยละ 1-20 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ใน ระดับต่ำ

4. แบบประเมินความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน เป็นการประเมิน

ความสามารถของพยาบาลในการให้บริการแก่ผู้เป็นเบาหวาน ณ คลินิกเบาหวาน ประกอบด้วย ความสามารถด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ประกอบด้วยแบบประเมิน 3 ส่วนคือ แบบประเมิน ด้านความรู้ แบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินด้านเจตคติ การคิดคะแนนความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวานคิดโดยผลรวมของคะแนนทั้งสามด้าน โดยผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนัก ดังนี้ ความรู้: ทักษะ: เจตคติ = 40%: 40%: 20% ทั้งนี้เนื่องมาจากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวานที่สำคัญที่จะส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้เป็นเบาหวาน ในการควบคุมโรคและป้องกันภาวะแทรกซ้อน คือ ความรู้และทักษะ ผู้วิจัยจึงให้น้ำหนักร้อยละ 40 เท่า ๆ กัน ส่วนด้านเจตคติ พบว่าจากงานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่พยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อการดูแล ผู้ป่วยอยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงให้น้ำหนักคะแนน ร้อยละ 20

การแปลผลคะแนนความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน ใช้เกณฑ์การประเมินสมรรถนะของ ณรงค์ คำอ่อน (2548) ที่ใช้ประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลภูเวียง ซึ่งแบ่งเกณฑ์การแปลผลเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้ประเมินการพยาบาลที่มีความเฉพาะทางเช่นเดียวกับการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน และเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูงเพราะการดูแลผู้ป่วยเบาหวานให้ได้ประสิทธิภาพดีนั้นพยาบาลจำเป็นต้องมีความสามารถในระดับสูง โดยมีรายละเอียดดังนี้

คะแนนตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป อยู่ในระดับดีมาก

คะแนน 75-89 อยู่ในระดับดี

คะแนน 65-74 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 50-64 อยู่ในระดับน้อย

คะแนนต่ำกว่า 50 อยู่ในระดับน้อยมาก

โดยรายละเอียดของแบบประเมินแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

4.1 แบบประเมินด้านความรู้ ใช้วัดความจำ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเบาหวาน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการดูแลผู้ป่วยเบาหวานได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบวัดความรู้โรคเบาหวานสำหรับพยาบาลคลินิกเบาหวานของ ภาวนา กิริยัตวงศ์ (2538) ซึ่งได้ปรับปรุงจาก รุ่งระวี นาวิเจริญ (2550) และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงและจัดทำข้อคำถามเพิ่มเติม รวมจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ สาระของข้อคำถามได้แก่ พยาธิสภาพของโรคเบาหวาน 2 ข้อ การป้องกันและลดความเสี่ยงภาวะแทรกซ้อนของเบาหวาน 17 ข้อ การตรวจร่างกายเบื้องต้นเพื่อป้องกัน และรักษา 6 ข้อ และการดูแลด้านจิตใจและจิตวิญญาณ 5 ข้อ ลักษณะเป็นข้อสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก โดยให้เลือกตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว การประเมินคะแนน ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

การแปลผล คะแนนความสามารถด้านความรู้โรคเบาหวาน อยู่ระหว่าง 0-30 คะแนน ใช้เกณฑ์การแปลผลเช่นเดียวกับเกณฑ์คะแนนความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน

4.2 แบบประเมินด้านทักษะ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารต่าง ๆ ใช้ประเมินความสามารถเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานในการดูแล ผู้ป่วยเบาหวานในคลินิกเบาหวาน 7 ด้าน จำนวน 52 ข้อ แบ่งเป็นความสามารถทักษะด้านการสอน จำนวน 16 ข้อ ทักษะด้านการสาธิต จำนวน 7 ข้อ ทักษะด้านการประเมินภาวะแทรกซ้อน และค้นหาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จำนวน 6 ข้อ ทักษะด้านการบริหารจัดการ จำนวน 6 ข้อ ทักษะด้านการเป็นผู้นำ จำนวน 7 ข้อ ทักษะด้านการให้คำปรึกษา จำนวน 5 ข้อ และทักษะด้านพิทักษ์สิทธิ

ผู้ป่วย จำนวน 5 ข้อ (ภาคผนวก ข) ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การคิดคะแนนแต่ละข้อ มีค่าคะแนนระหว่าง 1-5 คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ตรงกับข้อความนั้นทุกประการ

4 คะแนน หมายถึง ตรงกับข้อความดังกล่าวมาก

3 คะแนน หมายถึง ตรงกับข้อความดังกล่าวปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ตรงกับข้อความดังกล่าวน้อย

1 คะแนน หมายถึง ตรงกับข้อความดังกล่าวน้อยมาก

การแปลผล คะแนนความสามารถด้านทักษะ อยู่ระหว่าง 52 - 260 คะแนน ใช้เกณฑ์การแปลผลเช่นเดียวกับเกณฑ์คะแนนความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน

4.3 แบบประเมินด้านเจตคติ เป็นลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้ในการประเมินความรู้สึก และความคิดเห็นต่อโรคเบาหวาน การปฏิบัติงานในคลินิกเบาหวาน และต่อผู้เป็นเบาหวานและครอบครัว จำนวน 26 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่เป็นเจตคติทางบวก จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ข้อ 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22 และเจตคติทางลบ จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ข้อ 1, 2, 3, 11, 14, 18, 23, 24, 25, 26 การคิดคะแนนข้อคำถามทางลบผู้วิจัยจะกลับคะแนนเป็นทางบวกก่อน ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าคะแนนระหว่าง 1-5 คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ตรงกับความเป็นจริงทั้งหมด

4 คะแนน หมายถึง ตรงกับความเป็นจริงเป็นส่วนใหญ่

3 คะแนน หมายถึง ตรงกับความเป็นจริงเพียงปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ตรงกับความเป็นจริงบ้างเล็กน้อย

1 คะแนน หมายถึง ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย

การแปลผลค่าคะแนน คะแนนรวมความสามารถด้านเจตคติ อยู่ระหว่าง 26 - 130 คะแนน ใช้เกณฑ์การแปลผลเช่นเดียวกับเกณฑ์คะแนนความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. แบบประเมินภาวะสุขภาพ ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์พยาบาลด้านโรคต่อมไร้ท่อ จำนวน 2 ท่าน และผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงด้านเบาหวาน จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ได้ค่า CVI เท่ากับ .92 กิตติ จิระรัตนโพธิ์ชัย และคณะนำปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha

Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นรายข้อได้ค่า .72 ถึง .93 ผู้วิจัยได้นำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปใช้กับพยาบาลคลินิกเบาหวานที่มีคุณลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

2. แบบประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ได้ค่า CVI เท่ากับ .91 เบญจวรรณ เนื่องจาง (2543) ได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .96 ผู้วิจัยนำไปหาความเชื่อมั่น โดยนำไปใช้กับพยาบาลคลินิกเบาหวานที่มีคุณลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่น .89

3. แบบประเมินความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน ผู้วิจัยนำแบบประเมินความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวานไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ได้ค่า CVI ในแบบประเมินความรู้ เท่ากับ .89 แบบประเมินทักษะ เท่ากับ .95 และแบบประเมินเจตคติ เท่ากับ .92 และผู้วิจัยนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยนำไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพคลินิกเบาหวานที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย โดยแบบประเมินด้านความรู้นำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นใช้ KR-20 (Kruider-Richardson) เนื่องจากเป็นแบบสอบถามที่มีการให้คะแนนของแบบคำตอบเป็นแบบ Dichotomous (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2547) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 แบบประเมินด้านทักษะ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ในกลุ่มตัวอย่าง 30 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และแบบประเมินด้านเจตคติได้เท่ากับ .96

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยนำเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือการวิจัย ต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของโรงพยาบาลที่ทำการศึกษ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2. หลังจากผ่านการพิจารณา ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทำหนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย และรายละเอียดของการยินยอมเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การพิทักษ์สิทธิในการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่าง และเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะ

ตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น และกลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลา

4. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างลงลายมือชื่อในใบยินยอม

5. ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวม เมื่อสิ้นสุดการทำวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะทำลายแบบสอบถามทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือขั้นเตรียมผู้ช่วยวิจัย และขั้นตอนการเก็บข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นเตรียมผู้ช่วยวิจัย

1. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ช่วยวิจัยจำนวน 5 ราย โดยผู้ช่วยวิจัยจบการศึกษาระดับพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่
2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถาม และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แก่ผู้ช่วยวิจัยเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดช่วงเวลาในการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม กำหนดระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน และระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล ถ้าผู้ช่วยวิจัยมีข้อสงสัยใด ๆ สามารถสอบถามผู้วิจัยได้ตลอดเวลา โดยติดต่อทางโทรศัพท์

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือ จากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เสนอผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และผู้ประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละโรงพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย แบ่งพื้นที่เขตในการรับผิดชอบเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยให้ผู้ช่วยวิจัยเลือกพื้นที่ที่สะดวกต่อการเก็บข้อมูลก่อน ส่วนพื้นที่ที่เหลือผู้วิจัยจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยให้หมายเลขโทรศัพท์ในการติดต่อประสานงานแก่ผู้ช่วยวิจัยในกรณีมีข้อสงสัย
4. ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับแบบสอบถามดังนี้ แบบประเมินด้านความรู้ แบบประเมินด้านทักษะ แบบประเมินด้านเจตคติ แบบประเมินภาวะสุขภาพ และแบบประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยแบบประเมินด้าน

ความรู้ ให้กลุ่มตัวอย่างทำให้เสร็จภายใน 20 นาที หลังจากได้รับแบบสอบถาม และส่งคืนผู้วิจัย หรือผู้ช่วยวิจัยทันทีเมื่อทำเสร็จ ส่วนแบบสอบถามอื่น ๆ ให้ทำให้เสร็จภายในวันที่ได้รับแบบสอบถาม และส่งคืนผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยภายในวันเดียวกัน

5. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปดำเนินการประมวลผลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. คะแนนความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน ภาวะสุขภาพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การได้รับการพัฒนาความรู้ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยร้อยละ
3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถของพยาบาลคลินิกเบาหวาน กับ ภาวะสุขภาพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การได้รับการพัฒนาความรู้ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05